

مروری بر سنتز، ویژگی‌ها و کاربرد نانومولسیون‌ها در بسته‌بندی مواد غذایی فعال زیستی

نادیا احمدی^۱، حامد اهری^{۲*}

تاریخ دریافت مقاله: فروردین ماه ۱۳۹۹

تاریخ پذیرش مقاله: شهریور ماه ۱۳۹۹

چکیده

بسته‌بندی‌های نوین، تنها مسئول دربرگرفتن و محافظت مواد غذایی در برابر عوامل خارجی نیستند، بلکه مزایای دیگری نیز دارند که شامل افزایش زمان انبارمانی، جلوگیری از فساد و افت مواد مغذی و تعیین زمان ماندگاری مواد غذایی می‌باشد. افزایش تقاضا برای غذاهایی با ویژگی‌های تازه‌ماندن، کاهش افزومنی‌های مصنوعی و نگهدارنده‌ها، تخریب اندک محیط زیست و ایمن‌بودن، محققان و صنایع را به سمت توسعه فناوری‌های فرآوری ملایم‌تر و راهکارهای بسته‌بندی سازگارتر با محیط‌زیست سوق داده است. در این زمینه، استفاده از نانومولسیون‌ها برای بهبود عملکرد بسته‌بندی مواد غذایی سازگار با توسعه پایدار و کارکردهای جدید در پوشش‌ها و فیلم‌های متدال ارائه کرده است. نانومولسیون‌ها که دارای پایداری نوری و ویژگی‌های رئولوژیکی منحصر به فردی از جمله: حفاظت، ریزپوشانی و تحويل ترکیبات زیست فعال و عملگرا (از جمله مواد نگهدارنده طبیعی مانند: اسانس‌های روغنی گیاهان، مواد مغذی، ویتامین‌ها، رنگ‌ها و طعم‌دهنده‌ها)، سورفاکтан‌ها (از جمله پروتئین‌ها و کربوهیدرات‌هایی که در طبیعت یافت می‌شوند)، برای طراحی نانومولسیون‌های با درجه غذایی مورد نظر برای کاربردهای بسته‌بندی استفاده می‌شوند. در این مقاله از نانومولسیون‌ها در ماتریکس‌های بیopolymerی مورد استفاده در بسته‌بندی مواد غذایی با وجود فعالیت ضدمیکروبی بالقوه آن‌ها در برابر پاتوژن‌های همراه غذا، مورد بررسی قرار می‌گیرند.

واژه‌های کلیدی

۱- مقدمه

بسته‌بندی مواد غذایی، ریزپوشانی، فعالیت ضدمیکروبی،

نانومولسیون

بسته‌بندی ضدمیکروبی به عنوان روشی برای افزایش دوره ماندگاری غذا، کاهش تلفات محصول و کسب اطمینان از ایمنی برای مصرف‌کنندگان به وجود آمده است. اخیراً استفاده از نانومولسیون‌ها در مواد بسته‌بندی غذایی با فعالیت ضدمیکروبی مورد بهره‌برداری قرار گرفته است. این رویکرد به عنوان یک سیستم ضدمیکروبی برای حفاظت از غذا می‌باشد. دلیل نیاز مصرف‌کنندگان به تغییر تمایلات جهانی، مانند بالا رفتن توقعات زندگی و سازمان‌هایی که در زمینه تولید و توزیع

- ۱- کارشناس مسئول، گروه پژوهشی مواد غذایی و حلال کشاورزی، پژوهشکده صنایع غذایی و فرآورده‌های کشاورزی، پژوهشگاه استاندارد، کرج، ایران (nady.ahmadi@yahoo.com)
- ۲- دانشیار، عضو هیأت علمی، گروه علوم و صنایع غذایی، دانشکده مهندسی کشاورزی و صنایع غذایی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

(*) نویسنده مسئول: h-ahari@srbiau.ac.ir

بسته‌بندی

فصلنامه علمی علوم و فنون

فاز پیوسته می‌باشد. جدول(۱) بیوپلیمرهایی را که به عنوان فازهای پیوسته در مواد بسته‌بندی غذایی حاوی نانومولسیون گزارش شده‌اند در کنار مشخصه‌های اصلی ترکیب فاز پیوسته و شرایط بهینه آزمون نشان می‌دهد [۳]. از درجات مختلف پکتین برای تولید فیلم‌های خوراکی استفاده می‌شود که دارای ویژگی ضدمیکروبی به علت ایجاد نانومولسیون سینامآلدهید هستند. کیتوزان در فاز پیوسته فیلم‌ها و پوشش‌های مبتنی بر نانومولسیون در برگیرنده انسان‌های روغنی ضدمیکروبی مختلف و ترکیبات روغنی مانند: کارواکرول^۱، انسان‌های روغنی نارنگی، لیمو و اوکالیپتوس^۲ استفاده شده است [۴]. در مطالعه‌ای که توسط گروئی^۳ و همکاران (۲۰۱۷) انجام شده است از صمغ دانه ریحان برای ایجاد و تولید فیلم‌های ضدمیکروبی استفاده کردند [۵]. در مطالعه‌ای که توسط کوالسزک و بارانک^۴ (۲۰۱۴) انجام شده است مشتقات سلولوزی را به عنوان ماده زمینه‌ای برای تولید فیلم‌های حاوی نانومولسیون و میکرونالسیون‌های انسان‌روغنی میخک و انسان‌روغنی آویشن به کار بردنده [۶]. در مطالعه‌ای که توسط اسودو-فان^۵ و همکاران (۲۰۱۵) انجام شده است آژینات سدیم برای تولید فیلم‌های حاوی نانومولسیون انسان‌روغنی آویشن، لیموترش و مریم گلی استفاده شدند [۷]. در مطالعه‌ای که توسط الکساندر^۶ و همکاران (۲۰۱۶) انجام شده است ژلاتین برای تولید فیلم‌های آنتی‌اکسیدان مبتنی بر نانومولسیون روغن کانولا^۷ و همچنین روغن سویا استفاده گردید [۸]. فیلم‌ها پرگزارش‌ترین مکانیسم مرتبط با کاربرد نانومولسیون‌ها در محصولات غذایی هستند. نانومولسیون از طریق افزودن یک ماتریکس پلیمری که، دارای قابلیت تشکیل فیلم هستند، و ترکیب با ماتریکس‌های فیلم در فاز

محصولات غذایی سرمایه‌گذاری کمی دارند، می‌باشد. از آغاز قرن هجدهم صنعت غذا با ابداع مفهوم فعال و هوشمند در بخش بسته‌بندی پیشرفت‌های شگرفی کرده است؛ که این پیشرفت‌ها منجر به بهبود کیفیت و ایمنی مواد غذایی شده است. بسته‌بندی فعال و هوشمند یک بخش جدید و مورد توجه از فناوری است که در عصر کنونی به نیاز مصرف‌کنندگان به گونه‌ای مؤثر پاسخ می‌دهد [۱].

حوزه بسته‌بندی فعال به طور فزاینده‌ای مورد توجه قرار گرفته است. برخلاف بسته‌بندی‌های سنتی که باید از نظر واکنشی کاملاً بی‌اثر باشند، بسته‌بندی فعال به گونه‌ای طراحی شده است که با محتویات و یا محیط اطراف برهمکنش داشته باشد. بسته‌بندی فعال به اختلاط مواد افروزنده درون سیستم‌های بسته‌بندی با هدف حفظ کیفیت و افزایش عمر محصول اشاره دارد. سیستم‌های بسته‌بندی فعال، جاذب‌های اکسیژن، اتیلن، جاذب‌ها و منتشرکننده طعم و عطر، فناوری بسته‌بندی ضدمیکروبی و آنتی‌اکسیدانی را مورد بحث قرار می‌دهند. سیستم‌های بسته‌بندی هوشمند شامل شناساگرهای زمان-دما و آشکارسازهای گازی می‌باشند. شناسایی مزیت‌های سیستم بسته‌بندی فعال و هوشمند در صنایع غذایی و افزایش پذیرش مصرف‌کننده برای تحقق این فناوری لازم است. پیشرفت نانوفناوری هم‌چنین باعث توسعه بهتر و جدید بسته‌بندی فعال و هوشمند شده است [۲].

۲- پوشش بسته‌بندی مواد غذایی حاوی نانومولسیون‌ها

در سال‌های اخیر، توجه به بسته‌بندی‌های نوین در تولید مواد غذایی افزایش یافته است. آماده‌سازی فیلم‌ها و روکش‌های حاوی نانومولسیون برای کاربردهای مرتبط با بسته‌بندی به کار برده می‌شود. برای این کار، یک پلیمر پشتیبان، به عنوان ماتریکس، در فاز پیوسته انتشار می‌یابد. افزودن (بیو) پلیمر به فاز پیوسته می‌تواند برای پایداری و یکپارچگی ذرات مفید باشد، حتی پیش از آنکه جداسازی انجام شود. این به خاطر اثر تغییط و افزایش ویسکوزیته در

1- Carvacrol

2- Eucalyptus

3- Gahrue

4- Kowalczyk & Baraniak

5- Acevedo-Fani

6- Alexandre

7- Canola Oil

فصلنامه علمی علوم و فنون

ترکیب اجزاء فیلم و همچنین تعامل بین آن‌ها فراهم می‌آورد. چنین تعاملاتی از این جهت مهم هستند که می‌توانند بر عملکرد کلی فیلم‌ها تأثیر بگذارند، که متعاقباً پیوسته، شکل می‌گیرند. نمونه‌هایی از بیopolymerهای استفاده شده به عنوان فازهای پیوسته در مواد بسته‌بندی غذایی حاوی نانومولسیون در (جدول ۱) نشان داده شده است [۹].

جدول ۱- نمونه‌هایی از بیopolymerهای استفاده شده به عنوان فازهای پیوسته در مواد بسته‌بندی غذایی حاوی نانومولسیون

بیopolymer	ترکیب فاز پیوسته	کاربرد	شرایط بهینه آزمون	نقش بیopolymer بر مشخصه نانومولسیون
سینامالدھید / تری گلیسیریدهای زنجیره کیتوزان	همزنی پیوسته در ۶۰۰ دقیقه	فعالیت ضدمیکروبی علیه استافیلوکوکوس اورئوس، ایکولی و فعالیت ضدمیکروبی علیه استافیلوکوکوس اورئوس	دور در دقیقه، ۱۵ دقیقه، دمای اتاق ۷۵۰ وات، ۲۰ کیلوهرتز، ۱۰ دقیقه	تشکیل فیلم
پکتین‌ها	سینامالدھید ۱٪ وزنی	فعالیت ضدمیکروبی علیه ایکولی، لیستربا مونوستیوژن، و استافیلوکوکوس اورئوس	۱۶۰۰۰ دور در دقیقه، ۴ دقیقه	تشکیل فیلم
متیل سلولز پونه کوهی 40 mg/ml	اسانس روغن میخک /	فعالیت ضدمیکروبی علیه مخمرها و قارچ‌ها	۴۰۰ وات، ۲۰ کیلوهرتز، ۱۰ دقیقه	تشکیل فیلم
زلاتین	روغن سویا ۱٪ وزنی	فعالیت آنتی‌اکسیدان نانومولسیون	۳۳، ۱۰۰ MPa سیکل	تشکیل فیلم
آلثینات	اسانس روغنی آویشن ۱٪	فعالیت ضدمیکروبی نانومولسیون اسانس روغنی آویشن	۱۵۰ MPa، ۳ سیکل، T<15 °C	تشکیل فیلم
سدیم	وزنی			

تناسب آن‌ها برای کاربردهای بسته‌بندی را تعیین می‌کند. تصویربرداری از سطح فیلم ابزاری برای مطالعه ویژگی‌های مواد بسته‌بندی بوده است. از این نظر، میکروسکوپ الکترونی به عنوان یک روش نوآورانه ظهور یافته است که امکان مشاهده جزئیات روی سطح، یا سطح مقطع مواد بسته‌بندی را فراهم می‌آورد، به ویژه در زمانی که این‌ها با ذراتی در مقیاس نانو ترکیب می‌شوند و مشاهده آن‌ها در غیر این صورت می‌توانست ناممکن باشد. پرکاربردترین روش‌های میکروسکوپی برای فیلم‌های بسته‌بندی حاوی نانومولسیون، میکروسکوپ الکترونی روبشی^۲ و میکروسکوپ نیروی اتمی^۳ بوده که در (جدول ۲) نشان داده شده است [۱۱].

متداول‌ترین روش برای تولید فیلم‌های حاوی نانومولسیون شامل (الف) انتشار مواد اولیه فعال درون فاز پیوسته که حاوی ماتریکس تشکیل فیلم است، (ب) افزودن یک امولسیفایر، (ج) استفاده از انرژی از طریق هموژنیزاسیون^۱ یا یک فرایند مناسب دیگر و (د) قراردادن فیلم با یک ضخامت کنترل شده می‌باشد [۱۰].

۳- مشخصات مواد بسته‌بندی غذایی حاوی نانومولسیون

علاوه بر خصوصیات ریزساختاری مواد بسته‌بندی غذایی حاوی نانومولسیون، برخی از ویژگی‌های خاص باید مشخص شوند تا امکان درک خوبی از عملکرد کلی ماده بسته‌بندی در کاربردهای مختلف را حاصل نماید.

۱-۳- صفات ساختاری و ریخت‌شناسی

تحقیقات درباره خصوصیات ساختاری و مورفولوژیکی فیلم‌های حاوی نانومولسیون اطلاعات ارزشمندی را درباره

2- Scanning Electron Microscope(SEM)
3- Atomic Force Microscopy (AFM)

جدول ۲- رایج‌ترین روش‌های تحلیلی استفاده شده برای سنجش خصوصیات فیلم‌های بسته‌بندی با نانومولسیون [۱۱]

روش	دستگاه/ابزار	بیشتر شاخص‌ها و ویژگی‌ها
خصوصیات مکانیکی	بافت سنج	آزمون‌های کششی و سوراخ‌شدنی پرکاربردترین‌ها هستند. از این آزمون‌ها، شاخص‌هایی همچون استقامت کششی یا سوراخ‌شدنی، نیروی شکست کششی یا سوراخ‌شدنی، تعیین می‌شوند.
نفوذپذیری بخار آب	سلول‌های نفوذپذیری و دسیکاتور یا کابینت رطوبت نسبی پایین با چرخش هوا	روش گرانشی با ASTME96-00 یا یک روش اصلاح شده بر مبنای این روش استاندارد
ویژگی‌های حرارتی	کالریمتری رویشی افتراقی	نرخ گرمایشی متغیر است. نیتروژن کاربرد رایج‌یی به عنوان یک اتمسفر خشی دارد. این آزمون برای پایش رویدادهای حرارتی در نمونه‌ها استفاده می‌شود، از جمله دمای انتقال شیشه‌ای و دمای ذوب این آزمون رنگ فیلم تغییرات احتمالی پس از تلفیق نانومولسیون را تعیین می‌کند.
رنگ سنجی	رنگ سنج	

جدول ۳- شاخص‌های میکروسکوپ الکترونی رویشی برای آنالیز فیلم‌های حاوی نانومولسیون [۱۲]

نمونه	پیش عمل آوری	لایه فلزی سازی	ولتاژ تسریع	فاصله کاری
آلرینات (ماتریکس) و نانومولسیون‌های اسانس روغنی آویشن و لیمو	خشک‌کردن در دمای ۶۰ درجه سلسیوس برای ۴۸ ساعت	طلاء	10 kV	10 mm
کیتوزان (ماتریکس) و نانومولسیون با سینامالدهید	ND	ND	30 kV	ND
ژلاتین (ماتریکس) و نانومولسیون	پیش آماده‌سازی (در ۲۵ درجه سلسیوس برای ۱۵ روز)	ND	5-15 kV	ND

اسانس روغنی آویشن و مریم گلی گنجانده شده است که ضخامت سطحی نشأت گرفته از تلفیق نانومولسیون ناشی از مهاجرت اسانس‌های روغنی بر روی سطح فیلم و ناشی از فرایند تبخیر در زمانی است که فاز پیوسته برای آماده‌سازی فیلم دربرگیرنده آب یا یک سیال فرآر دیگر باشد. از این‌رو، یک ساختار دولایه فیلم پلیمری حاوی نانومولسیون شکل می‌گیرد [۱۲].

فیلم‌های هیدروکسی پروپیل متیل سلوولز^۱ تلفیق شده با نانومولسیون بارگیری شده با نیاسین یک سطح ناهموارتر از فیلم‌های بدون نانومولسیون ارائه کردند. اجزاء نانومولسیون از یک فرایند مهاجرتی ناشی از تبخیر آب و همچنین فاز لیپیدی ناشی از چگالی پایین‌تر آن، نشأت گرفته است [۱۳]. فرایند خشک‌کردن نقشی مخرب در

تصویربرداری میکروسکوپ الکترونی رویشی، فیلم‌های بسته‌بندی حاوی نانومولسیون فراینده است که می‌تواند دربرگیرنده این موارد باشد: (الف) یک روش آماده‌سازی ساده به منظور مشاهده سطح مقطع، پوشش‌دهی با یک لایه نازک از فلز (پلاتین یا طلا) بهمنظور غلبه بر ماهیت عایقی بیشتر فیلم‌های مبتنی بر پلیمر، و رنگ‌آمیزی (برای متمایزه سازی میان اجزاء فیلم)، که به ماهیت فیلم بستگی دارد؛ (ب) یک مرحله پیش‌آماده‌سازی؛ و (ج) خود پروتکل تصویربرداری که شاخص‌ها همیشه به صورت آنچه در (جدول ۳) آورده شده است، گزارش‌دهی نمی‌شوند [۱۱]. میکروسکوپ الکترونی رویشی استنباط می‌کند که فیلم‌های با نانومولسیون اضافه شده عمده‌تاً از فیلم‌های عاری از نانومولسیون سخت‌تر هستند، همان‌گونه که در مورد فیلم‌های خوراکی ساخته شده از آلرینات مطرح است و در

1- Hydroxy Propyl Methyl Cellulose (HPMC)

فصلنامه علمی علوم و فنون

بسته‌بندی

شاخص‌ها با ترکیب فیلم، ساختار شیمیایی و مشخصه‌های ریزساختاری، از جمله وجود منافذ و نقاط متمرکز بر کشش که می‌توانند بر روی نیروی مکانیکی اثر بگذارند، مرتبط هستند. در این زمینه، استقامت کششی نشانگر مقاومت فیلم در برابر نیروهای مکانیکی خارجی است، در حالی که مدول یانگ به سختی فیلم مرتبط است، و افزایش طول در نقطه شکست و ظرفیت کششی ماده بسته‌بندی را بیان می‌کند. این جنبه‌ها در زمان پیش‌بینی عملکرد مواد بسته‌بندی در طی عملیات پرکردن، حمل و نقل و ابارش مهم هستند. مطالعات قبلی نشان داده‌اند که تلفیق ترکیبات لیپیدی، همانند آنچه در مورد نانومولسیون وجود دارد، می‌تواند بر ویژگی‌های مکانیکی فیلم‌های پلیمری تأثیر بگذارند. ویژگی‌های مکانیکی فیلم‌های امولسیونی را می‌توان براساس نوع لیپید و میزان غلظت آن اصلاح نمود. هم‌چنین، تلفیق لیپیدها در فرمولاسیون‌های تشکیل فیلم پلیمری باعث القای یک ساختار فیلمی ناهمگن می‌شود، که به صورت بی‌نظمی‌هایی بر روی سطح فیلم و سطح مقطع‌ها قابل مشاهده است.^[۱۸]

ازفودن ترکیبات لیپیدی، مانند انسانس‌های روغنی، می‌تواند موجب ایجاد یک ساختار فیلمی ضعیف و دوپاژی شود، که در طول فرایند حشك شدن فیلم حاصل می‌گردد.^[۱۹] فیلم‌های حاوی نانومولسیون آلثینات، مقاومت مکانیکی و مشابه فیلم‌های بدون نانومولسیون را دارند. این فیلم‌های آلثیناتی، وقتی با انسانس روغنی مریم گلی تلفیق شدند، گسترش‌پذیری بیشتری را نسبت به آن‌هایی نشان دادند که نانومولسیون انسانس روغنی آویشن به آن افزوده شده بود. در واقع، نانومولسیون‌های انسانس روغنی گیاهی قادر به جداسازی زنجیره‌های پلیمری، تضعیف فعل و انفعال بین‌مولکولی هستند، و در نتیجه منجر به کاهش سفتی و مقاومت فیلم می‌شوند.^[۲۰ و ۲۱] اثر پلاستیک‌کننده نانومولسیون‌ها در برخی موارد مشاهده شده است. نانومولسیون‌ها دارای

ریزساختار نهایی فیلم‌های گنجانده شده در نانومولسیون دارند، زیرا ممکن است منجر به پدیده ناپایداری شده که ناشی از لخته شدن، انسداد، و یا خامه‌ای شدن نانومولسیون است.^[۱۴]

میکروسکوپ نیروی اتمی یک روش میکروسکوپی دیگری است که به شکلی رایج برای بررسی فیلم‌های حاوی نانومولسیون، به ویژه برای بررسی ناهمواری سطحی آن‌ها، استفاده شده است. این روش بر یک پروب حسگری متکی است که از روی سطح فیلم عبور می‌کند، با آن فعل و انفعال نموده و یک سیگنال رویشی را تولید می‌کند، که در نهایت به تصاویر سه‌بعدی تبدیل می‌شود و امکان متمایزسازی ویژگی‌های توپوگرافی^۱ نمونه مورد مطالعه را فراهم می‌آورد.^[۱۵] طیفسنجی تبدیل فوریه^۲ یک روش دیگر است که به شکلی رایج برای خصوصیات ساختاری فیلم‌های گنجانده شده در یک نانومولسیون، به ویژه در رابطه با شناسایی گروه‌های شیمیایی اصلی و ساختار مولکولی آن‌ها گزارش می‌شود. آماده‌سازی نمونه ساده است، در حالت انتقال، فیلم‌های حشک شده در پودر قرار داده شده، با برミدپتاسمیم مخلوط شده بعد پرس می‌شوند تا قرص‌ها شکل بگیرند، و سپس آنالیز می‌شوند.^[۱۶] یک بازتاب کلی تضعیف شده^۳ برای آنالیز طیفسنجی تبدیل فوریه فیلم‌ها استفاده شده است، زیرا با حذف نیاز به قرص‌های فیلم/برミدپتاسمیم، دستیابی به طیف را ساده‌تر می‌کند. از سوی دیگر، از آنجایی که تابش مادون قرمز از نمونه عبور نمی‌کند، قرائت‌های ATR-FTIR بر روی نمونه قابل اجرا هستند، چرا که سطوح تماس با محور در طی فرایند حشك کردن، ممکن است جنبه‌های ساختاری متفاوتی را ارائه دهند.^[۱۷]

۲-۳- ویژگی‌های مکانیکی

در میان ویژگی‌های اصلی فیلم‌های مورد نظر برای کاربردهای بسته‌بندی، از ویژگی‌های مکانیکی آن‌ها، استقامت کششی و مدول یانگ را می‌توان درنظر گرفت. این

1- Topography

2- Fourier Transform Infrared (FTIR)

3- Attenuated Total reflectance (ATR)

واقعی نانومولسیون‌ها بر ویژگی‌های مانع فیلمی به چندین عامل بستگی دارد (از جمله ترکیب شیمیایی، غلظت و اندازه ذرات) و باید به صورت تجربی برای هر سیستم اعتبارسنجی شود [۲۷].

۴- فعالیت ضدمیکروبی مواد بسته‌بندی غذایی حاوی نانومولسیون

۴-۱- مطالعات آزمایشگاهی

مواد بسته‌بندی گنجانده شده در نانومولسیون‌ها می‌توانند فعالیت ضدمیکروبی از خود نشان دهند در صورتی که یکی از فازهایی که نانومولسیون را تشکیل می‌دهند، یک ترکیب فعال بیولوژیکی باشد. در بیشتر موارد، فعالیت بیولوژیکی توسط فاز آب‌دost فراهم می‌شود، که نوعاً شامل انسان‌های روغنی گیاهی و یا ترکیبات روغنی می‌شود. فعالیت ضدمیکروبی چنین ترکیباتی با استفاده از روش‌های میکروبیولوژیکی مختلفی همچون انتشار دیسک، شبیه‌سازی، شمارش کلونی و غلظت بازدارنده حداقلی آزمون شده است. این روش‌ها در (جدول ۴) مورد اشاره قرار گرفته‌اند. روش انتشار دیسک از دیسک‌هایی با قطر ۱ میلی‌متری از نمونه‌های فیلم و قراردادن هر یک از آن‌ها در تماس مستقیم با یک واسطه کشت تشکیل یافته است که از قبل با میکروارگانیسم‌های هدف تلقیح شده است. شکل (۱) روش انتشار دیسک را نشان می‌دهد. متعاقباً، ظرف تلقیح شده که در بالای آن دیسک فیلم قرار دارد، در شرایط خاص بسته به میکروارگانیسم انکوباته می‌شود. پس از دوره انکوباسیون^۱، ظرف باید براساس مناطق بازدارنده بر روی سطحش مورد بررسی قرار گیرد، که معمولاً با یک ظرفی که بدون هرگونه نمونه فیلم، انکوباته شده است، مقایسه می‌گردد. از این‌رو، منطقه بازدارنده با سنجش این ناحیه بدون رشد میکروبی تعیین می‌شود و معمولاً در برگیرنده ناحیه تماس دیسک فیلم می‌شود [۲۸].

اسانس‌های روغنی گیاهی و ترکیبات روغنی نشان دادند که فازهای انتشار یافته نقشی ضدپلاستیک‌کنندگی در فیلم‌های بیوپلیمری دارند. از این‌رو مهم است که به صورت تجربی اثر واقعی ترکیب یک نانومولسیون خاص و یک سیستم فیلم‌ساز خاص مورد بررسی قرار بگیرد تا از استهلاک مکانیکی که کاربردپذیری عملی آن را غیرعملی می‌کند، جلوگیری گردد [۲۱، ۲۲ و ۲۳].

۳-۳- ویژگی‌های سدکنندگی

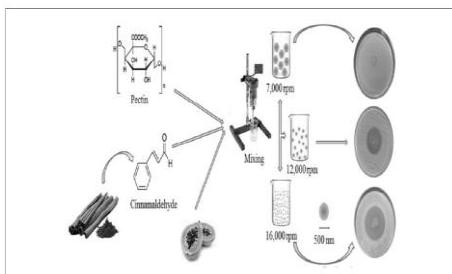
ویژگی سدکنندگی در زمینه بسته‌بندی به طور خاص به سنجش نفوذپذیری در برابر بخار آب و اکسیژن بستگی دارد. نفوذپذیری یک فیلم به بخار آب، نرخ امکان نفوذ آب از ضخامت کامل نمونه آنالیز شده را بیان می‌کند. این شاخص از این جهت مهم است که بیشتر محصولات غذایی در طی ذخیره‌سازی فعالیت آبی کم یا متوسطی دارند، در حالی که محصولات غذایی با فعالیت آبی کم به دریافت رطوبت از محیط گرایش دارند. در هر دو حالت، چنین عدم توازن رطوبتی مطلوب نیست و باید با مواد بسته‌بندی از آن پیش‌گیری شود، که در تطابق با الزامات ویژه هر محصول غذایی باشد [۲۴]. در رابطه با ارتباط‌دهی نانومولسیون‌ها و پلیمرها، گنجاندن لیپیدها در ماتریکس‌های پلیمری می‌تواند منجر به کاهش قابلیت نفوذپذیری به رطوبت شود، زیرا انتشار مولکول‌های آب به طرز قابل توجهی به خاطر فاز آبگریز کاهش می‌یابد. از این نظر، انتظار می‌رود فیلم‌های نانومولسیون‌شده مانع بالاتر برای بخار آب ارائه کنند [۲۵]. گنجاندن نانومولسیون‌های انسان روغنی میخک در فیلم‌های پکتین منجر به کاهش نفوذپذیری بخار آب گردید، که این امر به کاهش نسبت آب‌دost/آبگریز فیلم‌های امولسیونی‌شده بر مبنای هیدروکلوریک‌ها ارتباط داده شده است [۲۶]. در مقابل، مشخص شده است که گنجاندن اسانس‌های روغنی در شکل نانومولسیون‌ها در ماتریکس‌های پلیمری منتج به مقداری بالاتر نفوذپذیری بخار آب می‌گردد. این یافته متناقض وقتی معقولانه است که اثر پلاستیک‌کننده، نانومولسیون‌های اسانس روغنی و همچنین افزایش تعداد و اندازه منفذ در ساختار فیلم لحاظ شود. در اینجا نیز اثر

1- Incubation

فصلنامه علمی علوم و فنون

بسته‌بندی

می دهد که نانومولسیون ها با ذرات کوچک تر فعالیت ضد میکروبی تقویت شده ای را از خود بروز دادند [۲۹].

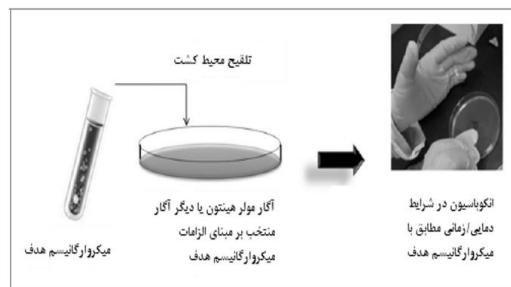
شکل ۲- نمایش گرافیکی رابطه اندازه ریز قطره و فعالیت

ضد میکروبی فیلم های خوراکی محدود کننده نانومولسیون [۱۰] روش انتشار دیسک را برای مطالعه فعالیت ضد میکروبی در شرایط درون آزمایشگاهی از نانومولسیون انسانی روغنی زنجیل در فیلم های ژلاتینی حاوی مونت موریلوفیت اعمال نمودند. اگرچه نتایج آنها به فعالیت ضد میکروبی آسانی روغنی زنجیل خالص در برابر سودوموناس آتروریزینوزا^۶ و استافیلکوکوس اورئوس اشاره داشت، فیلم های ژلاتینی حاوی نانومولسیون انسانی زنجیل و مونت موریلوفیت^۷ فعالیت ضد میکروبی علیه میکروارگانیسم های هدف را نشان ندادند، که احتمالاً به علت محدودیت غاظت ترکیبات زیست فعال موجود در فیلم بود، که ممکن است برای جلوگیری از رشد میکروبی کافی نباشد [۲۹]. از سوی دیگر، یک روش شبیه سازی با استفاده از فیلم های آلثینات در انسان های روغنی آویشن و مریم گلی بررسی شدند. آگار سویاترپیتون- کلرید سدیم^۸ در ظرف آماده سازی شده، قرار داده شد. محیط کشت TSA-NaCl با ایکولی تلقیح شده و به عنوان یک سیستم غذایی شبیه سازی شده استفاده شد. محیط کشتی که قبل از تلقیح شده، کاملاً با نمونه های فیلم پوشانده شده و در دمای اتاق به مدت ۱۲ ساعت انکوباته شدند. فعالیت ضد میکروبی نمونه های شبیه ساز، در طی ۴ ساعت انکوباسیون، شناسایی شدند. سپس، ارزیابی ضد میکروبی

6- Pseudomonas Aeruginosa

7- Mount Morillonite

8- Tryptic Soy Agar(TSA-NaCl)

شکل ۱- نمایش شماتیک روش انتشار دیسک (که با عنوان روش انتشار آگار نیز شناخته) [۲۸].

از این نظر، از روش انتشار دیسک، به همراه روش غلط بازدارنده حداقلی با نانومولسیون حاوی رزین برای مطالعه فعالیت ضد میکروبی فیلم های متیل سلولز هیدروکسی پروپیل در محیط آزمایشگاه استفاده نموده است. میکروارگانیسم هدف مورد استفاده قرار گرفته لیستریا مونوسیتوژن^۹ بود و نتایج حاصله نشانگر آن بود که وقتی رزین توسط نانومولسیون انتقال داده شد و در مواد پلیمری گنجانده شد در مقایسه با همتای آزادش یک کارآمدی ضد میکروبی بهبود یافته داشت. این احتمالاً به خاطر انتشار کندر رزین در زمانی است که در قطرات نانومولسیون قرار داده شود، که از ترکیبات فعال در برابر نابودی نیز حفاظت می کند [۲۹]. از روش انتشار دیسک برای تعیین فعالیت ضد میکروبی درون آزمایشگاهی^{۱۰} فیلم های خوراکی بر پایه پتکین در سینامالدھید به عنوان ترکیب فعال استفاده شد. چنین فیلم هایی در مقابل اشرشیا کلی^{۱۱}، سالمونلا^{۱۲} و استافیلکوکوس اورئوس^{۱۳} آزمون شدند. این فیلم های حاوی سینامالدھید در مقابل با میکروارگانیسم های آزمون شده موثر هستند، که این ها باکتری های گرم مثبت (لیستریا مونوسیتوژن^{۱۴} و استافیلکوکوس اورئوس^{۱۵}) هستند که حساس تر از مشابه باکتری های گرم منفی (ایتریاسه) می باشند. شکل (۲) نشان

1- Listeria Monocytogenesis

2- In Vitro

3- Escherichia Coli

4- Salmonella

5- Staphylococcus Aureus

بر این، ویژگی هایی همچون بافت، بو و طعم در طی زمان نگهداری حفظ شدند [۳۰].

در مطالعه ای که توسط ازگل^۲ و همکاران (۲۰۱۷) انجام شده است نانومولسیون های انسانی رزماری، آویشن و مریم گلی را آماده کرده و پتانسیل های آنها در حفاظت از فیله های قزلآلای رنگین کمان را مورد آزمون قرار دادند. این فیله ها به صورت جداگانه در هر نانومولسیون در طی ۳ دقیقه غوطه ور شدند. سپس، آنها را در ظرفی قرار داده و با فیلم پوشانیده شدند. نمونه های فیله عمل آوری شده در یک جعبه در یخ در ۲ درجه سلسیوس به مدت حداقل ۲۴ ساعت نگهداری شدند. نتایج نشانگر توانایی نانومولسیون های توسعه داده شده در تأخیر رشد

در هر ۲ ساعت انجام شد. فعالیت ضد میکروبی از طریق شمارش کلونی تعیین گردید. در نتیجه، فیلم های حاوی نانومولسیون انسان آویشن فعالیت ضد میکروبی در قبال میکروارگانیسم آزمون شده نشان دادند [۷].

۴-۲- مطالعات در زمینه مواد غذایی

ارزیابی های ضد میکروبی با استفاده از ترکیبات مواد غذایی اهمیت بالایی برای اعتبارسنجی کارآمدی ضد میکروبی سیستم های نانومولسیون شده در برابر میکروارگانیسم های بیماریزا و مضر ناشی از غذا هستند. با این حال، این ارزیابی همیشه انجام نمی شود و مثال های گزارش شده در مقالات تحقیقاتی در (جدول ۴) تجمیع

جدول ۴- روش های میکروبیولوژیکی استفاده شده برای تعیین فعالیت ضد میکروبی مواد بسته بندی غذایی حاوی نانومولسیون [۳۴، ۳۵ و ۳۶]

آزمون ضد میکروبی	میکروارگانیسم آزمون شده	مواد بسته بندی
روش انتشار دیسک	لیستریا	فیلم متیل سلولز هیدروکسی پروپیل همراه با نانومولسیون حاوی نیاسین
روش انتشار دیسک	ایکولی	فیلم های خوارکی پاپایا همراه با نانومولسیون انسانی روغنی دارچین
شبیه سازی با استفاده از یک سیستم غذایی جامد	ایکولی	فیلم های آثینات همراه با انسانی روغنی آویشن و مریم گلی

باکتری ها بودند. همچنین، آنها در محدودسازی رشد انتروباکتریاسیا مؤثر بودند، و نانومولسیون های انسانی رزماری و آویشن مؤثر ترین عمل آوری ها را علیه این میکروارگانیسم داشتند [۳۱].

در مطالعه ای که توسط اسورنو^۳ و همکاران (۲۰۱۴) انجام شده است، اثرات ضد میکروبی محلول کیتوزان گنجانده شده در انسانی روغنی نارنگی و روغن آفتابگردان در ترکیب با تابش پلیمری گنجانده شدند، مورد بررسی قرار دادند. در پوشش لوبیا سبزها با محلول کیتوزان گنجانده شده در انسانی روغنی نارنگی و روغن آفتابگردان در ترکیب با تابش گاما، یک اثر افزایش ناشی از استفاده ترکیبی از تابش و پوشش نانومولسیون را مشاهده کردند،

شده اند. در مطالعه ای که توسط شادمان^۱ و همکاران (۲۰۱۷) انجام شده است، آزمون فعالیت و اثر غوطه وری غذا در نانومولسیون ها را مورد مطالعه قرار دادند. انسان آویشن شیرازی، برای تهیه نانومولسیونی مورد استفاده قرار گرفت که حاوی روغن آفتابگردان، آب مقطر یون زدایی شده به عنوان فاز پیوسته، و توتین ۸۰ به عنوان امولسیون کننده بودند. ماهی قزلآلای رنگین کمان در نانومولسیون تهیه شده به مدت ۱۵ دقیقه غوطه ور شدند. سپس، ماهی عمل آوری شده درون بسته های پلی اتیلن بسته بندی شده و در ۴ درجه سلسیوس نگهداری شدند. آزمون ها در روزهای ۰، ۵، ۱۰ و ۱۵ انجام شده و نتایج نشان دادند که دوره ماندگاری قزلآلای رنگین کمان عمل آوری شده افزایش یافته بود. علاوه

1- Ozogul

3- Severino

فصلنامه علمی علوم و فنون

بسته بندی

1- Shadman

و اجازه کنترل جمعیت لیستریا /اینوكوا/ در لوبيا سبز را دادند. با این حال، پوشش نانومولسیون هیچ اثر بیولوژیکی در قبال میکروارگانیسم هدف نداشت(جدول ۵) [۲۹].

جدول ۵- اعمال نانومولسیون‌های گنجانده شده درون ماتریکس‌های پلیمری برای حفاظت از مواد غذایی] [۳۴]

مواد غذایی	فاز توزیع شده نانومولسیون	مواد بسته‌بندی
لوبيا سبز	اسانس روغنی نارنگی و روغن آفتابگردان	پوشش کیتوزان
نان برش خورده	اسانس روغنی میخک و آویشن	فیلم متیل سلولز
سیب برش خورده	اسانس روغنی لیمو	پوشش آژینات سدیم
لوبيا سبز	اسانس روغنی نارنگی و لیمو مخلوط شده با روغن آفتابگردان	پوشش کیتوزان
گوجه‌های گیلاسی	تیمول	فیلم خوراکی کیتوزان
توت فرنگی	تیمول	پوشش خوراکی کیتوزان
توت فرنگی	اسانس روغنی لیمو	پوشش کیتوزان

پوشش حاوی نانومولسیون در برابر ایکولی، در زمان مقایسه شدن با سیب‌های کنترل (یعنی بدون پوشش)، بودند[۳۶].

در مطالعه‌ای که توسط روبledo^۱ و همکاران(۲۰۱۸) انجام انجام شده است، فعالیت بیولوژیکی پوشش خوراکی پروتئین-کیتوزان تلفیق شده با نانومولسیون تیمول را در برابر رشد قارچ‌ها بر روی گوجه‌های گیلاسی بررسی کردند. برای این کار، تیمول به وسیله خیساندن در یک سوسپانسیون هاگ، با کپک خاکستری تلقيق شده بود. اعمال پوشش نانومولسیون (مطابق با جدول ۵) منجر به کاهش قابل توجهی در رشد قارچی بر روی گوجه‌های گیلاسی پس از ۷ روز در ۵ درجه سلسیوس شد. از سوی دیگر، گوجه‌های گیلاسی بدون هیچ نوع پوشش یا به عنوان کنترل (پوشش بدون نانومولسیون) رشد قارچی بیشتری را پس از ۷ روز نشان داد. رشد قارچی محدود در گوجه‌های گیلاسی با پوشش نانومولسیون به انتشار کنترل تیمول از ماتریکس پلیمری به سطح غذا نسبت داده شد[۳۲].

در مطالعه‌ای که توسط اتون^۲ و همکاران(۲۰۱۴) انجام شده است یک ماتریکس غذایی دیگر که برای ارزیابی فعالیت ضدمیکروبی مواد بسته‌بندی حاوی نانومولسیون برای نان برش خورده، استفاده شده است. از این نظر، فیلم‌های متیل سلولزی گنجانده شده در اسانس روغنی میخک یا آویشن را تلفیق کرد و فعالیت بیولوژیکی آن‌ها را در قبال قارچ‌های فاسدکننده‌ای که ممکن است بر روی محصولات نانوایی رشد کنند، آزمون نمودند. این فیلم‌ها دوره ماندگاری نان برش خورده را طولانی کردند، اثری که وقتی قطرات نانومولسیون کوچک‌تر آزمون شدند، مشخص شد که قوی‌تر است[۳۵].

در مطالعه‌ای که توسط سالوا^۳ و همکاران(۲۰۱۵) انجام شده است سبزیجات مختلف، از جمله سیب و گوجه‌فرنگی گیلاسی، به عنوان ماتریکس‌های غذایی برای ارزیابی‌های مواد غذایی مورد استفاده قرار دادند. پوشش‌های خوراکی آژینات را با نانومولسیون‌های اسانس روغنی لیمو برای حفاظت از سیب‌های تازه برش‌خورده واریته^۳ فوجی تهیه کردند. تکه‌های سیب به مدت ۲ دقیقه در محلول پوشش‌دهی غوطه‌ور شدند؛ سپس، بر روی سینی‌های

4- Robledo

۵- نتیجه گیری

- مطالعات متعلقه در زمینه کاربردهای بسته‌بندی به تنها یا گنجانده شده در ماتریکس‌های پلیمری انجام شده است، که نقش ضدیکروبی و طولانی‌کردن ماندگاری مواد غذایی را به خوبی نشان دادند و از طرفی دیگر، نانوامولسیون‌ها پتانسیل قابل توجهی برای اهداف حفاظت غذایی نشان داده‌اند. نانوامولسیون‌ها، وقتی با پلیمرهای تشکیل فیلم ترکیب شوند، می‌توانند نقش فعال خود را در مواد غذایی به صورت پوشش‌ها یا فیلم‌های خوراکی ایفا کنند، اما از میان کاربردهای مختلف فناوری نانو در صنعت غذا، بیشترین کاربرد آن در بخش بسته‌بندی بوده و از نانو فناوری به عنوان پتانسیلی برای ایجاد انقلابی بزرگ در زمینه بسته‌بندی مواد غذایی نام برده می‌شود. استفاده از این فناوری در بسته‌بندی مواد غذایی واقعیتی است که به مرحله تجاری رسیده است. ترکیب کردن نانو مواد در پلیمرهای پلاستیکی منجر به توسعه و ایجاد بسته‌بندی جدیدی شده است، که بسته‌بندی ضدیکروبی یکی از انواع فعال آن محسوب می‌شود. به کارگیری نانوامولسیون‌ها در بسته‌بندی مواد غذایی علاوه بر کاهش بار میکروبی، می‌تواند باعث افزایش زمان ماندگاری و حفظ شاخص‌های کیفی در طول زمان نگهداری مواد غذایی شود. در رابطه با فعالیت ضدیکروبی مواد بسته‌بندی غذایی حاوی نانوامولسیون، محققان با فوریت به دنبال یک پروتکل استانداردسازی می‌گردند زیرا داده‌هایی که در حال حاضر در مقالات تحقیقاتی در دسترس هستند، از طریق روش‌های مختلفی به دست آمده‌اند که باعث می‌شود مقایسه آن‌ها ممکن نباشد.
- ## ۶- منابع
1. Dobrucka, R & Cierpiszewski, R. "Active and Intelligent Packaging Food – Research and Development." Food Technol. 61 (2014) 875.
 2. Prasad,P & Kochhar,A. "Active Packaging in Food Industry." IOSR-JESTFT. 08 (1997) 01-07.
 3. Artiga-Artigas, M., Acevedo-Fani, A., & Martín-Belloso, O. (2017). "Effect

- oftomato cutin and pectin.”** Carbohydrate Polymers, 164, 83–91.
18. Galus, S., & Kadzińska, J. (2015). “Food applications of emulsion-based edible films and coatings.” Trends in Food Science & Technology, 45(2), 273–283.
19. Quezada Gallo, J.-A., Debeaufort, F., Callegarin, F., & Voilley, A. (2000). “Lipid hydrophobicity, physical state and distribution effects on the properties of emulsion-based edible films.” Journal of Membrane Science, 180(1), 37–46.
20. Pérez-Córdoba, L. J., Norton, I. T., Batchelor, H. K., Gkatzionis, K., Spyropoulos, F., & Sobral, P. J. A. (2017). “Physico-chemical, antimicrobial and antioxidant properties of gelatin-chitosan based films loaded with nanoemulsions encapsulating active compounds.” Food Hydrocolloids, 79, 554–559.
21. Du, W.-X., Olsen, C. W., Avena-Bustillos, R. J., McHugh, T. H., Levin, C.E., & Friedman, M. (2008). “Storage stability and antibacterial activity against Escherichia coli O157:H7 of carvacrol in edible apple films made by two different casting methods.” Journal of Agricultural and Food Chemistry, 56(9), 3082–3088.
22. Otoni, C. G., Pontes, S. F. O., Medeiros, E. A. A., & Soares, N. F. F. (2014). “Edible films from methylcellulose and nanoemulsions of clove bud (*Syzygium aromaticum*) and oregano (*Origanum vulgare*) essential oils as shelflife extenders for sliced bread.” Journal of Agricultural and Food Chemistry, 62(22), 5214–5219.
23. Rojas-Graú, M. A., Avena-Bustillos, R. J., Friedman, M., Henika, P. R., Martín-Belloso, O., & McHugh, T. H. (2006). “Mechanical barrier,” Vol.18, 2019.
24. Ma, X., Chang, P. R., & Yu, J. (2008). “Properties of biodegradable thermoplastic pea starch/carboxymethyl cellulose and pea starch/microcrystalline pectin/papaya puree /cinnamaldehyde nanoemulsion edible composite films.” Food Hydrocolloids, 41, 188–194.
11. Pereira-da-Silva, M. A., & Ferri, F. A. (2017). “Scanning electron microscopy.” In A. L. Da Róz, M. Ferreira, F. L. Leite, & O. N. Oliveira Jr. (Eds.), Nanocharacterization techniques (pp. pp. 1–35). Norwich, CT: WilliamAndrew Publishing.
12. Bilbao-Sainz, C., Avena-Bustillos, R. J., Wood, D. F., Williams, T. G., & McHugh, T. H. (2010). “Nanoemulsions prepared by a low-energyemulsification method applied to edible films.” Journal of Agricultural and FoodChemistry, 58(22), 11932–11938.
13. Imran, M., Revol-Junelles, A.-M., René, N., Jamshidian, M., Akhtar, M. J., Arab-Tehrany, E. Desobry, S. (2012). “Microstructure and physico-chemical evaluation of nano-emulsion-based antimicrobial peptides embedded in bioactive packaging films.” Food Hydrocolloids, 29(2), 407–419.
14. Atarés, L., & Chiralt, A. (2016). “Essential oils as additives in biodegradablefilms and coatings for active food packaging.” Trends in Food Science &Technology, 48, 51–62.
15. Tararam, R., Garcia, P. S., Deda, D. K., Varela, J. A., & de Lima Leite, F. (2017). “Atomic force microscopy: A powerful tool for electricalcharacterization.” In A. L. Da Róz, M. Ferreira, F. L. Leite, & O. N. OliveiraJr. (Eds.), Nanocharacterization techniques (pp. 37–64). Norwich, CT: WilliamAndrew Publishing.
16. Alessio, P., Aoki, P. H. B., Furini, L. N., Aliaga, A. E., & LeopoldoConstantino, C. J. (2017). “Spectroscopic techniques for characterization ofnanomaterials.” In A. L. Da Róz, M. Ferreira, F. L. Leite, & O. N. Oliveira Jr. (Eds.), Nanocharacterization techniques (pp. 65–98). Norwich, CT: WilliamAndrew Publishing.
17. Manrich, A., Moreira, F. K. V., Otoni, C. G., Lorevice, M. V., Martins, M.A., & Mattoso, L. H. C. (2017). “Hydrophobic edible films made up

- LWT - Food Science and Technology, 75, 677–684.

32. Robledo, N., Vera, P., L'opez, L., Yazdani-Pedram, M., Tapia, C., & Abugoch, L. (2018). "Thymol nanoemulsions incorporated in quinoa protein/chitosan edible films; antifungal effect in cherry tomatoes." *Food Chemistry*, 246, 211–219.

33. Salvia-Trujillo, L., Rojas-Gra'u, M. A., Soliva-Fortuny, R., & Mart'in-Belloso, O. (2014). "Impact of microfluidization or ultrasound processing on the antimicrobial activity against Escherichia coli of lemongrass oil-loaded nanoemulsions." *Food Control*, 37, 292–297.

34. Topuz, O. K., Ozvural, E. B., Zhao, Q., Huang, Q., Chikindas, M., & Gürbüz, M. (2016). "Physical and antimicrobial properties of anise oil loaded nanoemulsions on the survival of foodborne pathogens." *Food Chemistry*, 203, 117–123.

35. Otomi, C. G., Pontes, S. F. O., Medeiros, E. A. A., & Soares, N. F. F. (2014). "Edible films from methylcellulose and nanoemulsions of clove bud (*Syzygium aromaticum*) and oregano (*Origanum vulgare*) essential oils as shelflife extenders for sliced bread." *Journal of Agricultural and Food Chemistry*, 62(22), 5214–5219.

36. Salvia-Trujillo, L., Rojas-Gra'u, M. A., Soliva-Fortuny, R., & Mart'in-Belloso, O. (2015). "Use of antimicrobial nanoemulsions as ediblecoatings: Impact on safety and quality attributes of fresh-cut fuji apples." *Postharvest Biology and Technology*, 105, 8–16.

cellulose composites." *Carbohydrate Polymers*, 72(3), 369–375.

25. Hernandez, R. J. (1994). "Effect of water vapor on the transport properties of oxygen through polyamide packaging materials." *Journal of Food Engineering*, 22(1), 495–507.

26. Perdones, A., Vargas, M., Atare's, L., & Chiralt, A. (2014). "Physical, antioxidant and antimicrobial properties of chitosan–cinnamon leaf oil films as affected by oleic acid." *Food Hydrocolloids*, 36, 256–264.

27. Chen, H., Hu, X., Chen, E., Wu, S., McClements, D. J., Liu, S., Li, Y. (2016). "Preparation, characterization, and properties of chitosan films with cinnamaldehyde nanoemulsions." *Food Hydrocolloids*, 61, 662–671.

28. Espitia, P. J. P., & Batista, R. A. (2015). "Non-thermal food preservation: Control of food-borne pathogens through active food packaging and nanotechnology." In R. V. Ravishankar (Ed.), *Advances in food biotechnology* (pp. 499–510).

29. Severino, R., Vu, K. D., Donsi, F., Salmieri, S., Ferrari, G., & Lacroix, M. (2014). "Antibacterial and physical effects of modified chitosan based-coating containing nanoemulsion of mandarin essential oil and three non-thermal treatments against *Listeria innocua* in green beans." *International Journal of Food Microbiology*, 191, 82–88.

30. Shadman, S., Hosseini, S. E., Langroudi, H. E., & Shabani, S. (2017). "Evaluation of the effect of a sunflower oil-based nanoemulsion with Zataria multiflora Boiss. essential oil on the physicochemical properties of rainbow trout (*Oncorhynchus mykiss*) fillets during cold storage." *LWT -Food Science and Technology*, 79, 511–517.

31. Ozogul, Y., Yuvka, I., Ucar, Y., Durmus, M., Ko'sker, A. R., Ozogul, F. (2017). "Evaluation of effects of nanoemulsion based on herb essential oils (rosemary, laurel, thyme and sage) on sensory, chemical and microbiological quality of rainbow trout (*Oncorhynchus mykiss*) fillets during ice storage."

آدرس نویسنده

کرج- شهر صنعتی- سازمان ملی استاندارد ایران-
پژوهشگاه استاندارد- صندوق پستی ۳۱۷۴۵-۱۳۹

آدرس، نویسنده

کرج- شهر صنعتی - سازمان ملی استاندارد ایران - پژوهشگاه استاندارد - صندوق پستی ۱۳۹۵-۴۵۷۱۳